

²⁵Nem szeretném, testvéreim, ha önmagatokat bölcseknek tartva nem vennétek tudomásul azt a titkot, hogy a megkeményedés Izráelnek csak egy részét érte, amíg a népek teljes számban be nem jutnak, ²⁶és így üdvözülni fog az egész Izráel, amint meg van írva: „Eljön Sionból a Megváltó, eltávolítja a hitetlenséget Jákób házából, ²⁷és én ezt a szövetséget adom nekik, amikor eltörlöm bűneiket.”²⁸Az evangélium miatt tehát Isten ellenségei tiértetek, de a kiválasztás miatt kedveltek az ősatyáért, ²⁹mert megbánhatatlanok az Isten ajándékai és az ő elhívása. ³⁰Mert ahogyan ti egykor engedetlenek voltatok Istennel szemben, most pedig irgalmat nyertetek az ő engedetlenségük révén, ³¹úgy ők is engedetlenek most, hogy a nektek adott irgalom révén végül ők is irgalmat nyerjenek. ³²Mert Isten mindenkit egybezárt az engedetlenségbe, hogy mindenkin megkönyörüljön.

Kedves Testvéreim!

A múlt héten istentiszteleten emlékeztünk meg gyülekezetünk önállóvá válásának 90. évfordulójáról. Az akkori igehirdetési alapige a szelíd olajfáról és a belé oltott ágáról jól illeszkedett ehhez az ünnephez. Ahogyan ezt Rózse István nagytiszteletű úr is hangsúlyozta igehirdetésében a szelíd olajfa jelentheti magát Jézust, akibe mi beoltattunk vad ágakként. A gyülekezet így növekszik erősödik, vannak, akik már régebb óta a keresztyén közösségnek a tagjai, vannak, akik friss hajtások. Az olajfa képe, példája vasárnap óta tovább foglalkoztatott, és amiért újra bátorkodom elővenni az az, hogy mai alapigénk a múlt hetinek közvetlen folytatása, sőt, nem is egyszerűen csak folytatás, hanem gyakorlatilag az egész római levél összefoglalása, mindannak magyarázata, amit az olajfa képe is szimbolizál.

Mert Pál apostol azért írja Rómába ezt a levelet, hogy kibékítse egymással a zsidókból lett keresztyéneket és a pogányokból lett keresztyéneket. Mert ez a két csoport bizony vitatkozott egymással: a zsidók ezt mondták: mit akarnak ezek a pogányok, tartsák meg a mózesi törvényeket, akkor esetleg majd részesülhetnek Krisztusban. A pogányok pedig azt mondták: ti beszéltek, hiszen megöltétek Jézust, aki most már inkább minket választott. Pál igyekszik helyre tenni a dolgokat, és elmondja, hogy senkinek sincs igaza. Mert rossza a nézőpont. Nyaralásunk alatt egy hegyoldalra épült kis faluban laktunk a tengerparton. A hegy lábától nézve a tenger egy kis tónak tűnt, hiszen a környező szigetek elzárták a kilátást. Ahogy feljebb mentünk a hegyen, a magasabban épült házaktól kitárult a horizont, és szemünk elé tárult a végtelen tenger látványa. Nagyon szép volt, a hegy lábától is a kilátás, de összemérhetetlen azzal, amit a hegytetőről lát az ember. Csak oda fel kell mászni, azért meg kell küzdeni. A Rómában élő keresztyének mindegyike a maga kényelmes helyzetéből nézte az Isten munkáját, és azt látta, hogy a saját környezetében működnek a dolgok. Ezért azt gondolta, ha valaki máshogy, másként éli meg a gyakorlatban a hitét, akkor az nem jó.

A zsidóságtól és az ő előírásaitól el kell szakadni, mondták a pogányok. A zsidóságot, a törvényeket, előírásokat meg kell tartani, mondták a zsidók. Pál arra próbálja meg felhívni a figyelmüket, hogy másszanak feljebb a hegyen. És próbálják máshonnan megközelíteni a dolgot.

És erre nekünk éppen úgy szükségünk van, mint az első századi Rómában élő keresztyén közösségeknek. Mert mi is csak magunkból indulunk ki, és ez sok gondot okoz nekünk az Istennel való kapcsolatunkban.

Ebben a mai igében Pál egy egészen különleges szemszögből közelíti meg a hívő embert. Bemutatja Isten szemszögét. Már erről szólt az olajfa hasonlata is, amikor azt mondta el, hogy itt nem arról van szó, hogy a zsidóságból kinőt valami, és mi ahhoz kapcsolódunk, hanem az olajfa Krisztus, akihez kapcsolódnak zsidók és pogányok, korán és későn érkezők. És nincs olyan, aki alapból, születése, családi háttere, neveltetése... okán a fa része lenne. Mindenki távol került az Istentől, és mindenki közel kerülhet hozzá. ³²Mert Isten mindenkit egybezárt az engedetlenségbe, hogy mindenkin megkönyörüljön.

Alapigénk utolsó mondatában mondja ezt Pál, de az is érdekes, amivel kezd: ²⁵Nem szeretném, testvéreim, ha önmagatokat bölcseknek tartva nem vennétek tudomásul azt a titkot... tehát titok, az Isten titka, amibe most bepillantást kaphatunk.

Mert miről is van itt szó? És most nem menjünk bele zsidók-nem zsidók kérdéskörbe, ez egy kicsit talán távoli számunkra, hanem próbáljuk meg lefordítani a magunk számára.

Sokszor nem értjük Istent. Mit miért tesz. Miért enged meg dolgokat. Miért történik olyan velünk, hívő emberekkel, és környezetünkkel, családtagjainkkal, amelyekről egyértelműen azt mondhatjuk, hogy rossz dolgok? Miért tette ezt Isten? És nincsenek válaszaink. Hiába keressük nem értjük meg.

Ugyanezt élte meg a zsidóság népként, amikor úgy tűnt, hogy minden a legnagyobb rendben van, és mégis jöttek az idegen népek, elpusztították a templomot, elhurcolták az embereket. Nem értették, hogy Isten hogyan engedheti ezt. És erre Isten választa az volt: *Bizony, a ti gondolataitok nem az én gondolataim, és a ti utaitok nem az én utaim – így szól az ÚR.* ⁹Mert amennyivel magasabb az ég a földnél, annyival magasabbak utaim a ti utaitoknál, és gondolataim a ti gondolataitoknál.

Igen, mi ott állunk a tengerparton, és nézzük a szemünk elé táruló látványt, amely szép és meg vagyunk vele elégedve. Pedig sokkal nagyobb és szélesebb ez a világ annál, mint amit mi látunk.

Sokszor mi szörnyű tragédiákat látunk, hogy leszakad egy híd, hogy lezuhan egy repülő, hogy szakadékba hajt egy busz, ezekben és sokkal inkább személyes tragédiánkban csak a kérdések maradnak, a miérttek. Miért engedi Isten?

Akkor, amikor már megfelelő távolságba kerültünk ezektől a tragikus eseményektől, érdemes elővenni Isten írott ígét, és megnézni azt, hogy nekünk milyen Istenünk van.

Kezdhetjük mindjárt a kereszttel is elhangzott ígérel, heti igénkkel: nekünk olyan Istenünk van, aki a megrepedt nádszálát nem törí össze, a füstölő mécsest nem oltja ki. És folytatódhat az Istennel való ismerkedésünk: Timóteusnak ezt írja Pál: Isten azt akarja, hogy minden ember üdvözüljön, és eljusson az igazság megismerésére. És Jézus is erről beszél a jól ismert ígében: úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött fiát adta, hogy aki hisz benne el ne vesszen, hanem örök élete legyen.

A Szentírást olvasva egy olyan Isten képe rajzolódik ki előttünk, akinek egyetlen céja van: megmenteni minket. Ahogyan mai igénkben is mondja Pál: ³²*Mert Isten mindenkit egybezárt az engedetlenségbe, hogy mindenkin megkönyörüljön.* Istennek ez a célja. És ezért a célért mindet megtesz. Jézust adja a keresztre. Újra és újra szól, megszólít, lehetőséget ad.

A mi Istenünk ilyen. És ha ilyen, akkor nem kegyetlenségből enged meg dolgokat. Nem azért mert nincs jobb dolga. Pál éppen arra hívja fel a figyelmet ebben a mi igében, hogy az, hogy nem értjük az Isten útjait, döntéseit, még nem azt jelenti, hogy Isten magunkra hagyott volna bennünket. Csak az ő nézőpontja sokkal magasabban van, mint a miénk. Ő a mi életünket is egy egészen más összefüggésben látja és nézi. Az örök élet, az üdvösség összefüggésében.

Mi a magunk korlátozott látásával csak ezt a földi életet akarjuk boldogságban, békességben megélni. Manapság már egyre kevesebb szó esik a Mennységről. Nem divat erről beszélni. Egy ósdi dolognak tartjuk, amely héttérbe akarja szorítani a mi boldogságunkat, jólétünket, életünket. Ilyen gondolatok, hogy a mennyországért kárnak és szemétnak ítélek mindent – egy bolond embernek a gondolatai. (Egyébként Pál apostolé).

Sokszor azt érzem, hogy a mennyország gondolatát azért távolítjuk el magunktól, mert félünk attól, hogy nem mehetünk be, mert alkalmatlanok vagyunk, mert bűnösök vagyunk. Ha ez így van, akkor szeretnék megnyugtatni mindenkit aki így gondolkodik, hogy igen, ez tökéletesen igaz. Senki ezen a földön nem alakalmas arra, hogy bemenjen a mennyországba. És Isten ma erre szeretne ráébreszteni bennünket. Hogy senki, de senki nem juthat el őhozá, ha ő nem segíti. De ő nem szeretné a bűnös ember halálát, hanem, hogy megtérjen és éljen – ahogyan Ezékielnél olvassuk. Isten mindenkit üdvözíteni szeretne. Téged és engem is. Minket, akik alkalmatlanok vagyunk rá, akik engedetlenek vagyunk. És éppen ezt az engedetlenségünket, az értetlenségünket, a korlátozott látásunkat használja abban, hogy ezt a célját elérje.

Egy rövid pillanatra nézzünk vissza igénkre: A zsidóság elvettette Jézus, ezért Isten a pogányok felé fordult és az ő számukra hirdette az üdvösséget. Ez az emberi nézőpont, a pogány gyülekezetek ezt dörgölték a zsidóság orra alá. Pedig az igazság az, hogy Istennek már a zsidó nép elhívásakor ez volt a célja, amikor Ábrahámnak ezt mondja: általad nyer áldást a föld minden nemzetsége/népe. Tehát Isten már tudta, hogy Jézust a zsidóság elveti, és hogy ezen az alapon jutnak üdvösségre a pogányok. De már az is borítékolva volt, hogy amikor ez megtörténik, és a pogányoknak is hirdettetik az evangélium, akkor ez visszahat majd a zsidóságra, és mindketten: zsidók és pogányok beoltatnak a szelíd olajfába, Jézus Krisztusba, aki az üdvösség egyedüli forrása. Nincs más út. Nincs más hit, amely a mennybe visz. És bár néha valóban nem értjük az Isten akaratát, egyes döntéseinek célját, de hittel vallhatjuk, hogy mindent a mi üdvösségünkre tesz. Adja Isten, hogy erősödjünk ebben a hitben, és egyre feljebb jussunk a hegyen, hogy megláthassuk az ő végtelen szeretetét.